

Ord og billeder på Fritidspædagogikken og dens *bidrag til og betydning for*

børns dannelse og læring

v/Lene Hørdum Sørensen les@ucsyd.dk

UNIVERSITY COLLEGE
SØNDENMARK
UCSYD.DK

**FOA's landskonference for pædagogiske konsulenter
På Nyborg Strand den 12. april 2011**

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

ORD OG BILLEDER PÅ FRITIDSPÆDAGOGIKKEN

UNIVERSITY COLLEGE
SØNDENMARK
UCSYD.DK

- Kort om undersøgelsen
- Indledende pointer
- Opmærksomhedsområder.
 - Børnefællesskaber
 - Leg
 - Aktiviteter

FRITIDSPÆDAGIK ANNO 2010
*set med udvalgte børn og
voksnes øjne*

Hvad er det for nogle læringsmuligheder
opmærksomhedsområderne muliggør?
Hvilken betydning har disse læringsmuligheder for børns trivsel
og læring?

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Baggrund

En projektgruppe med interesse for og engagement i fritidspædagogikken

Behov for synliggørelse og anerkendelse af sin værdi for børns læring og dannelse

SFO'en har i de sidste 20 år brugt sit krudt på at finde ud af sit samarbejde med skolen – men indholdsmæssigt, pædagogisk set er den forsømt” (Hviid, 2006).

- FOA's pædagogiske udviklingsfond (PUF) udsender udbudsmateriale
- Vi byder ind med projekt "Ord og billeder på fritidspædagogikken"
- Projektperiode: Forår 2009 – December 2010

University College Syddanmark, 2. maj 2011

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Mål og formål

Formål

- Synliggørelse og anerkendelse af fritidspædagogikken og dens betydning for børns læring og dannelse.

Mål

- Bud på en praksisnær *identifikation/revitalisering* af Fritidspædagogikken
- Sætte ord og billeder på Fritidspædagogikken og dens betydning for og bidrag til *børns læring og dannelse*.

Undersøgelsesspørgsmål

- "Hvad er fritidspædagogik anno 2010 og hvad er dens bidrag til og betydning for børns læring og dannelse?"

University College Syddanmark, 2. maj 2011

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Undersøgelsesdesign

Litteraturstudie (Forforståelser, arbejdshypoteser)

Praksisstudier i tre fritidstilbud

Udvælgelseskriterier:

Forskellighed

Samordning med og tilhørsforhold til skolens uv.del Struktur
Juridisk grundlag

&

Enshed

Best practice

Hovedspor:

- Børnenes og de pædagogernes

Sidespor:

- Institutionerne og samarbejdet

Metoder:

- Observationer, formelle og uformelle samtaler, div. billedmateriale, dialogmøder, fokusgruppeinterview

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Forforståelse om læring i fritidstilbud

- Læring finder sted alle steder og hele tiden i samspil mellem individ og omgivelser. (Illeris, 2006)
- Tre læringsdimensioner. (Illeris, 2006)

På udkik efter:

- Læringsindholdet og -mulighederne.
- Læringspræmisserne
- Læringsprocesserne.
- Læringsressourcer.
- Læringsformen.
- Læringsrummet.

Det særegne ved læring, læringspræmisser, læringsprocesser, Læringsform og læringsrummet I fritidstilbud

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Forforståelser om den viden vi var interesseret i

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

- Formelle og uformelle læringsprocesser
- Italesat/synlig og tavs/usynlig viden

"De tavse dimensioner af pædagogisk praksis har deres genese i praksis og er indlejret i kundskabsbærende praksisformer. Det tavse kan godt nok ikke siges, men i høj grad vises." (Birgitte og Steen Wackerhausen, 2005)

"Det er nødvendigt at sætte praksis før teori; at beskrive og analysere praksis og med udgangspunkt i dette at bruge teorier som refleksionsredskaber og ikke som opskrifter" (Peter Ø. Andersen, 1997)

University College Syddanmark, 2. maj 2011

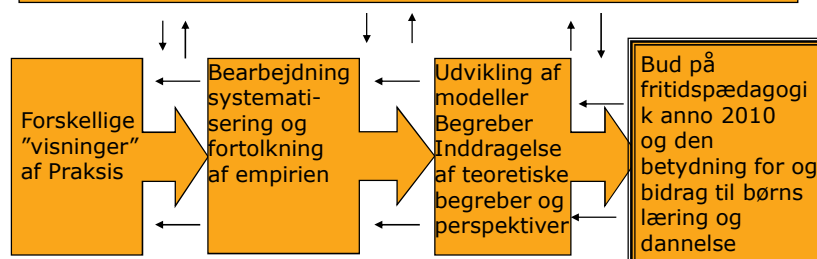

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Undersøgelsens kadence

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

- Vores forforståelser
- Undersøgelsesspørgsmål
- Vores læringsforståelse og -syn

University College Syddanmark, 2. maj 2011

2

INDLEDENDE BØRNE PERSPEKTIVEREDE POINTER

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

1. Pointe. Fritidstilbud = børnenes frie sted

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

Her
**bestemmer
VI selv,**
hvad vi
bruger tiden
til – vi gør
det vi bliver
enige om og
det vi har
lyst til"

"I skolen er det
mere sårn
arbejde... her
holder vi **fri** og
har det **sjovt**"

" her er alle
vennernevi
leger, hygger os og
slapper mere af "

Læringsteoretisk pointe: Fritidstilbud 'scorer' højt på læringens
psykodynamiske dimension.

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

2. Pointe. Skolens undervisningsrum og skolens fritidstilbud – to væsensforskellige steder

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

- **Forskningsbaseret pointe:**

"Det er hensigtsmæssigt at tænke og tale om EN skole med en undervisningsdel og en fritidsdel" (EVA, 2007)

- Børneinitieret pointe:

"Skole = undervisning"

"Fritidstilbud $\Rightarrow$ skole"

Erfaring: Når vi spurgte til læring – så pegede børnene på skolens uv. del

"I skolen, der skal vi lære alt muligt og det er jo læreren der bestemmer - I SFO'en der er vennerne – vi leger og vi kan selv bestemme og gøre det vi har lyst til".

University College Syddanmark, 2. maj 2011

2. Skolens undervisningsrum og skolens fritidstilbud – to væsensforskellige steder (forsat)

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

Skolens undervisningsdel - set med børns øjne	Skolens fritidsdel – set med børns øjne
Mål: At lære (at få noget ind i hovedet)	Mål: At lege med og have det sjovt og spændende
Noget individuelt	Noget med VI
Voksne bestemmer mål, form, struktur og indhold – SKALsted	Oplevelse af høj grad af selvbestemmelse Interesser og lyst
Succeskriterium: rigtigt/forkert målopfyldelse	Succeskriterium: gode, sjove og spændende lege med de andre

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Hvad børnene bøjede i neon

Fritidstilbud handler om:
Frihed, Fritid, de andre børn, leg, Selv- og medbestemmelse, Lyst og interesser, VI

Fritidstilbud handler ikke om: læring (men børn kan lære meget i fritidstilbud)

"Vi kan da lære mange ting her, men det er ikke det, det handler om"

"man kan da lære rigtig meget her, men ..det er jo ikke noget vi skal"

"Vi kan lære meget her – faktisk ligeså meget som i skolen...bare anderledes"

University College Syddanmark, 2. maj 2011

3 CENTRALE OPMÆRKSOMHEDSFELTER

- BØRNEFÆLLESSKABER
- LEG
- AKTIVITETER

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

BØRNEFÆLLESSKABERNE - set med børns øjne

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

"Det bedste og det værste"

Det dejligste er bare at gøre noget sjovt og hyggeligt sammen med vennerne

Jeg er i SFO for at være sammen med vennerne

Det værste er at blive drillet eller mobbet

Hvis man ikke har nogen at lege med så venter man bare på at blive hentet

Det værste er når man er uvenner med vennerne

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

BØRNEFÆLLESSKABERNE - fra et forskningsperspektiv

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

Entydig pointe (C. Højholt, S. Højlund, A. Hvidtfelt, P. Hviid):

Bør' være fritidspædagogikkens omdrejningspunkt

".....Set ud fra et børneperspektiv er den centrale genstand for den pædagogiske praksis ikke er forholdet mellem voksne og børn men forholdet børn imellem. Til det felt er voksne også enormt vigtige" (Hviid, 2001)

"Det ligger et stort udviklingsarbejde forude, både begrebsligt og praktisk. Begreber skal udvikles til at forstå gruppeprocesser med, til analyse af grupper i bevægelse mellem at være 'styrkede' og 'svækkede'/'fastlåste' og 'generative'/'inkluderende og ekskluderende'/'omsorgsfulde og ansvarsløse' Det handler om udvikling af konkret pædagogisk praksis. (Hviid, 2006)

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

BØRNEFÆLLESSKABERNE – set fra pædagogernes perspektiv

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

..... Pædagogikkens og didaktikkens omdrejningspunkt " Den fornemmeste opgave"

Det udviklingsarbejde, der efterlyses fra et forskningsperspektiv var i fuld gang. Vi så og hørte om en pædagogik, hvor børnefællesskaberne var centrum. Vi begrebssatte pædagogikken som:

RELATIONSPÆDAGOGIK 2.0

"i 99% af tiden i SFO'en er børn sammen med andre børn - de dannes personligt og socialt i børnefællesskaberne. Vores fornemmeste opgave er at sørge for at børnene har gode børnefællesskaber at være i - børnefællesskaber der er gode for deres dannelse.....gode børnefællesskaber er fællesskaber hvor der er "højt til loftet" og hvor alle har noget at skulle have sagt -...det handler for mig om at de enkelte børn skal opleve - ja jeg er noget særligt og kan noget særligt og det bliver jeg anerkendt for - og samtidig lære, at andre også har også brug for at blive anerkendt for deres særlighed - det er ikke en socialisme, hvor alle skal være ens - og det er ikke egoisme, hvor den enkelte bruge alverne - det er hele tiden både JEG og VI" (citater fra interview med pædagog)

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Relationspædagogik 2.0 inkluderer:

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

- En udviklingsforståelse af: børn udvikler sig i relationer - fokus på udviklingen af både kvaliteten af voksen - barn relationen og barn - barn relationen.
- Praktisering af værdier som "forskellighed", "højt til loftet", "anerkendelse"
- En finger på pulsen i forhold til hvad der 'rør sig' i børnefællesskaberne og social opfindsomhed og entreprenørskab, hvis der er brug for intervention (uhensigtsmæssige dynamikker, alenebørn etc.)
- Strategier og tiltag, der støtter op om udviklingen af børns fællesskaber.
- En vifte af metoder, teorier, begreber og værktøj.
- udvikling af pædagogisk praksis på baggrund af både.
 - dokumentation, evaluering af og refleksion over praksis.(erfaringslæring)
 - Teoretisk inspiration
- Fagsprog

University College Syddanmark, 2. maj 2011

Relationspædagogik 2.0 "Læringsmuligheder?"

udvikling af personlige kompetencer	udvikling af sociale kompetencer
Selvværd Autonomi/integritet Markering af egne grænser Forfølge egne interesser og ambitioner Selvanerkendelse	Forståelse for andres perspektiv Anerkendelse af andre Kompromis og forhandling Bevare sig selv i fællesskabet Agere i sociale sammenhænge med stor forskellighed Solidaritet

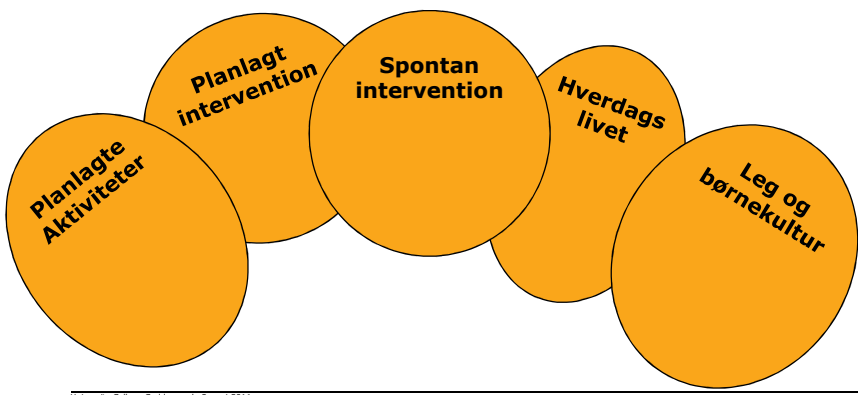
Personligt dannende læringsprocesser: "lære at være"
 Dion Sommer (Sommer 2004): udvikling af samværskompetence

University College Syddanmark, 2. maj 2011

Hvordan?

I dynamisk samspil mellem uformelle og mere formelle læringsprocesser og læringsrum.

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Betydningen af relationspædagogik nu og her og i et fremtidsperspektiv

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

- Moderne lærings- og udviklingspsykologi (D. Stern, A.L. Schibbye, Lave og Wenger): Skaber grundlag for børnenes trivsel, leg, læring udvikling og identitetsdannelse
- Bidrager til folkeskolens samlede formål: *"at fremme den enkelte elevs alsidige udvikling ...[].... forbereder eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre."*
- Bidrager til et godt psykisk læringsmiljø i skolens uv. Del. *"I SFO'en arbejder pædagogerne med børnenes trivsel både socialt og individuelt....[].... Den trivsel har de med ind i undervisningen"*
- Bidrager til at danne fremtidsparate individer
OECD's DeSeCo projekt, nødvendige fremtids kompetencer for et 'succesfuldt liv' og et velfungerende samfund. De to første:
 - **At kunne interagere i socialt heterogene grupper.**
 - **At kunne handle selvstændigt.**

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Fritidstilbuds særlige bidrag til børns fællesskaber

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

- Relationspædagogikken
- Minisamfundet (= samfundstrenden)

"En arena for civiliserede anerkendelseskampe" (Jørgen Gleerup, 2010)

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

DEN FRIE LEG – fra børns perspektivUNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

2. Pladsen på børnenes hitliste

"Det er os selv der finder på legen. Vi kan lege alt muligt. Alt kan ske og vi kan bare lave legen om"

"Vi bestemmer selv, hvad vi skal lege. Vi gør det vi vil og bliver enige om"

Forhold der fremmer leg	Forhold der hæmmer leg
Nogen at lege med	Ingen at lege med
At de sociale udfordringer kan håndteres	Sociale problemer
Inspiration fra: Miljøet, børnene, de voksne	Manglende inspiration fra: Miljøet, børnene, de voksne

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

DEN FRIE LEG – set fra pædagogernes perspektivUNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK**Pointe: "Den vigtige, men trængte leg"**

"legen betyder alt – legen er et af vores store fokuspunkter. legen kan som jeg ser det langt hen ad vejen sidestilles med Fritidspædagogik – go' fritid handler om goe' lege. Legen har ekstrem stor betydning. Det er vigtigt at kunne skabe gode legebetingelser"

"lige meget hvad de laver her følger der en læring med som ligger i aktiviteten. De lærer i skolen men leger her - sådan siger børnene det tit. Men oppe hos mig bruger de altså lige meget cm, længde, skrive, tegne, måle ect som man bruger i skolen, men de opfatter det ikke som læring"

"I legen gør børnene sig erfaringer med at være kreative og bruge deres fantasi, de lærer at begå sig i sociale sammenhænge – alt kan ske i legen – legen er så vigtig, men jeg oplever desværre at det er svært at holde fast i og argumentere for legens betydning ifht. mine lærerkollega – jeg møder tit den 'leger de bare' – jeg savner argumenter og metoder til at synliggøre min egen rolle og legenes betydning...det bliver vi nød til at finde for legen er trængt her på skolen"

Udvalgte citater fra interview med pædagoger

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Det særlige ved læring i leg

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

- Børn leger ikke for at lære –
 - de leger for at være sammen og have det sjovt – de har LYST til at lege legen. I den proces lærer de hele tiden, fordi: læringen er nødvendig, udviklende og befordrende for at lære legen, for at lege og udvikle legen. Børn lærer for at lege!!
- Læringsprocesserne er indlejret i legen og ikke-bevidste
- Legen har ikke et formål udenfor sig selv
 - *"Hvis legen får et formål udenfor sig selv ex. Når leg ses som et middel til læring så kan risikoen være, at legen og alle de læringsprocesser som legen fører med sig mistes – altså at man i iver efter at 'udnytte' de læringsprocesser som legen fører med sig strategisk kan komme til at skylle barnet ud med badevandet."*
(Carsten Jessen, 2007)

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

DEN FRIE LEG's betydning for og bidrag til børns læring set fra forskningens perspektiv

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

- Kreativitet og innovation
- Socialitet
- Udvikle talenter og interesser
- Får ny viden

Efterspurgte
kompetencer nu og
her og i fremtiden

*"I legen "glemmer barnet sig selv" og er kun optaget af legen selv. Legen er sit eget subjekt. Samtidig udvikler legen barnets **forestillingsevne, nysgerrighed og kreativitet** samt barnets **evner til at begå sig, vise hensyn, åbenhed og samarbejde**. Alt det er barnet selvfølgelig ligeglad med. Når vi leger, så leger vi. Og det er netop en stærk optagethed af legen selv, der kan være **indgangsporten til innovation**"*
(Thorsted, 2007)

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Fritidstilbud særegne bidrag til børns leg

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

- Relationspædagogikken.
- Minisamfundet
- Skabe og sikre rum og tid til legen *"MEGET STOR forskel... Her er det meget større. Alle vennerne er her, og man kan lege så mange lege. Derhjemme kan man ikke lave så mange sjove ting. Der har man jo kun et værelse, men her er der jo mange [børneværelser]."* (cit. barn)
- Minisamfundet gir mulighed for at børn kan udvikle deres legekultur. *"Børn arver leg fra generationer af børn gennem det, han kalder børns legekultur. Denne proces sker automatisk, siger Jessen, hvis betingelserne er til stede. Betingelserne er, at børn er sammen på tværs af alder og kan henholdsvis overleve, få overleveret og bygge videre på dette reservoir af legekultur, der er og som udvikles".* (Jessen, 2007)
- Have fingeren på pulsen *"Hvad rør' der sig i børnekulturen Inspirere, intervenere og sørge for læringsressourcer til leg "Playworkers".*

Vi så flere eksempler på, hvordan de professionelle voksne ved at have fingeren på pulsen på nænsom vis uden at overtage legen bragte nogle læringsressourcer i spil, der set med vore øjne, bidrog til at udvikle legen/eller gjorde det muligt for børnene at udvikle legen på nye måder. Ex. "En ordbog på rette tid og sted" – "en bane til joe joes"

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Fritidstilbuds særlige udfordringer i forhold til leg

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

- Argumenter for legens betydning: Findes
- Ord på, hvordan fritidstilbud og pædagoger bidrager til og har betydning for børns leg.

Vores bud:

- Miljøet
- Relationspædagogikken
- "playworker"
- Minisamfundet og de solidariske muligheder

"Det kan godt være altså, at ens mor eller far ikke lige er dem, der tjener flest penge og så har man måske ikke penge til at købe bordtennis, playstation eller symaskine – her har vi det hele og alle kan lære at sy og spille på playstation, hvis de vil"

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Mange former for leg – computerleg

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

- En virtuel legeplads og en social arena de sætter stor pris på og efterspørger mere fleksible legemuligheder

"I skolen der arbejder vi med computeren. Vi logger måske ind på et matematikprogram, og det er sjovt...I SFO'en der leger vi på computeren"

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Hvad kan man lære af at 'lege' med computere

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

Eksempel: Fire drenge spiller "Club Pingvin"

Erfaringer med design og skabende processer

De lærer at begå sig og få venner i spillet

De lærer af aktiviteterne i Spillet

De øver sig i engelsk

De øver sig i at regne, når de skal få pengene til at slå til

De øver sig i at læse og skrive

De lærer at forhandle og gå på kompromis

De vidensdeler, samarbejder, eksperimenterer og inspirerer hinanden

Men, alt det er børnene ikke klar over, de er optaget af at lege en god leg..

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

It og moderne medier set fra voksnes perspektiv - to overordnede tilgange

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

	Begrænsende forholdemåde	Åben forholdemåde
Holdning	Overvejende negativ "De skal ikke sidde foran computeren – de skal ud og lege"	Mere åben og positiv "vi skal gå ind i det og kvalificere det – ligesom vi går ind i alt muligt andet børn er optaget af"
Regler	Stramme "Mobilen skal være i tasken" "en computerdag om ugen pr. årgang"	Mere fleksible
Forståelse	Teknologisk Et arbejdsredskab	Teknologisk og social
Lærings-perspektiver	Begrænset bevidsthed	Sociale, teknologisk og etiske Relationspædagogik i medieverden

OECD's tredje nøglekompetence: Kompetence til at anvende teknologi interaktivt

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

AKTIVITETER – Set med børns øjne

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

Entydig pointe:

Når der er en paletten af aktivitetstilbud, så værdsætters det

"Vi kan alle mulige ting her – vi bestemmer selv - Hvis man nu fx ikke kan svømme, så kan man lære det her for vi har jo svømmehallen. Det kan godt være altså at ens mor og far ikke lige er dem der tjener mest penge så har man jo ikke ting til at lære at sy og sådan – her har vi det hele....så der er ingen forskel – alle kan sy, hvis de vil – og det er fx heller ikke alle der har en playstation derhjemme – det har vi her – så alle kan lære det her."

Når der er få aktivitetstilbud, så efterspørges flere

"....."Det kunne være rigtig godt, hvis de voksne lavede flere aktiviteter – det kan være svært hele tiden selv at finde på" jeg kunne godt tænke mig at de voksne lavede flere aktiviteter – nogle gange er der måske ikke lige nogen at lege med og så kunne det være dejligt, hvis der var aktiviteter man kunne melde sig til – det kan også være svært hele tiden selv at finde på."

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

AKTIVITETER – set med pædagogernes øjne

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

En flertydig pointe

"God fritid handler også om mulighed for at deltage i aktiviteter – vi skal tilbyde den brede palet". (pædagogcitat)

"Vi skal have fingeren på pulsen ifht hvad der rør sig i børnekulturen og tage det ind i vores planlægning af aktiviteter". (pædagogcitat)

"Børnene er tit trætte om eftermiddagen efter en lang skoledag og har mest brug for at slappe af – derfor tilbyder vi ikke så mange aktiviteter". (pædagogcitat)

Vi er årgangsoptelt – derfor har vi ikke mulighed for at tilbyde ret mange aktiviteter, fordi vi simpelthen ikke er voksne til det". (pædagogcitat)

University College Syddanmark, 2. maj 2011

FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Aktiviteter i en læringsoptik

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

"Alle kan prøve det her"

"Jeg har lært at spille fodbold i SFO'en af Mads. Vi spiller fodbold næsten hver dag onsdag. Det er fordi han er vild med fodbold og rigtig god til det – nu spiller jeg også i klub – ligesom Mads".

"Vi kan ære alt muligt af de aktiviteter de voksne sætter i gang. Vi kan lære at svømme, danse, sy, jeg har ex lært hvordan man laver film"

En solidarisk arena for udvikling af interesser og kompetencer

University College Syddanmark, 2. maj 2011

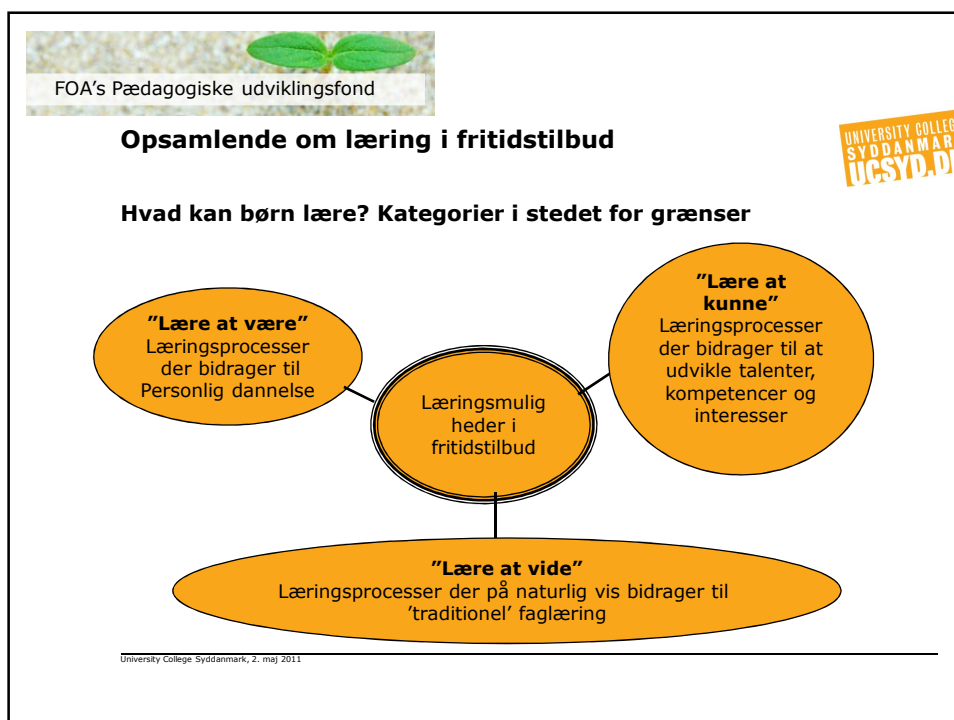
FOA's Pædagogiske udviklingsfond

Læringskategorier i stedet for grænser

Lærings-kategorier	Lære at være (personligt dannende læring)	Lære at kunne (lære nye kompetencer)	Lære at vide (traditionel faglæring på naturlig vis)
Lærings- muligheder	Samværs kompetence Kreativitet	Ingen grænser (grænserne sættes af læringsressourcerne)	Ingen grænser (grænserne sættes af læringsressourcerne)
Centrale Lærings- ressourcer	Relations- pædagogik 2.0 Minisamfundet Leg Tid/struktur/ organisering	Miljøet Aktivitetsmuligheder Børn og voksnes kompetencer Økonomi Minisamfundet Tid/struktur/ organisering	Miljøet Aktivitetsmuligheder Børn og voksnes kompetencer Økonomi Minisamfundet Tid/struktur/ organisering

University College Syddanmark, 2. maj 2011

Opsamlende om læring (forsat)

Et særegnt læringsrum:

- Minisamfundet
- Et uformelt og børneperspektiveret læringsmiljø
- Udstrakt tid
- Pædagogikken og de professionelle voksne

Særegne læringsmuligheder:

- Lære at vide
- Lære at kunne
- Lære at være

Der er væsentlige og betydningsfulde i:

- Et nu – og –her perspektiv
- Et tværprofessionelt perspektiv
- Et fremtidsperspektiv

Særegne læringsform:

- Formel og uformel
- Indlejrede i leg, samvær, 'hverdagslivet', planlagte og spontane aktiviteter

Særegne læringsprocesser:

- Indrestyrede og lystbetonede
- VIpocesser

University College Syddanmark, 2. maj 2011

